

PERLEMBAGAAN MALAYSIA: TIANG SERI ETIKA & PERADABAN

DISEDIAKAN OLEH:
DR. FAIZAH MOHD FAKHRUDDIN

OBJEKTIF PEMBELAJARAN

- ❖ Memahami sejarah, definisi dan konsep yang berkaitan dengan Perlembagaan dan peranan Perlembagaan Malaysia.
- ❖ Memahami etos nasional dalam Perlembagaan Persekutuan.

PENGENALAN

- Perlembagaan atau undang-undang merupakan salah satu daripada lima syarat sesebuah negara dipanggil “negara” selain daripada perlu adanya penduduk, kerajaan, wilayah dan kedaulatan.
- Perlembagaan negara Malaysia dibentuk berdasarkan sejarah yang sangat panjang berteraskan perjuangan rakyat serta kerjasama pelbagai etnik dalam menghadapi ujian getir penjajahan British.

- Perlembagaan Malaya dan Malaysia telah cuba sedaya upaya untuk memberi peluang kepada setiap rakyat supaya mendapat hak dalam kerukunan hidup bernegara dengan menjiwai perjanjian yang mengambil kira hak dan peranan semua golongan yang bergelar pemerintah dan yang diperintah.

KONSEP PERLEMBAGAAN

- ❑ Perlembagaan Malaysia merupakan undang-undang tertinggi dan ia mengandungi perkara yang menjadi asas perundangan kepada negara kita.
- ❑ Perlembagaan merupakan satu dokumen undang-undang bertulis yang telah dihasilkan berpandukan kepada Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1948 dan Perlembagaan Tanah Melayu 1957.
- ❑ Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu telah digubal berdasarkan tinjauan Suruhanjaya Reid melalui perbincangan dengan pelbagai kaum pada tahun 1956.
- ❑ Perlembagaan berkenaan berkuatkuasa pada 31 Ogos 1957, iaitu semasa kemerdekaan Tanah Melayu.

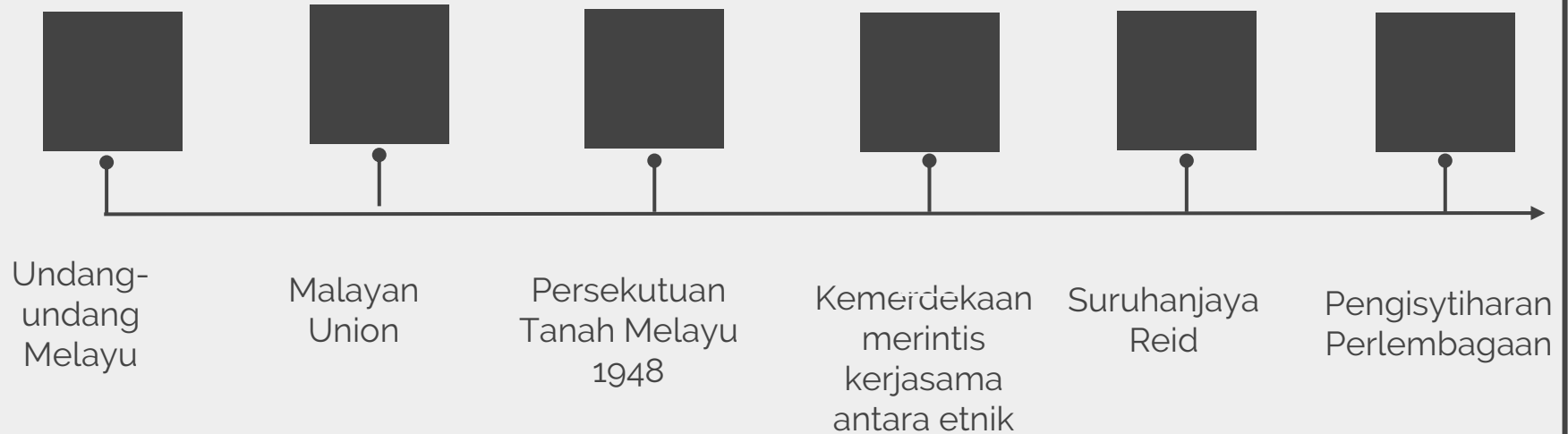
- ❑ Seterusnya, pada 16 September 1963 (Hari Malaysia), perlembagaan ini telah diberi nama Perlembagaan Persekutuan Malaysia.
- ❑ Tidak ada institusi awam mahupun swasta yang boleh mengatasi ketertinggian Perlembagaan Malaysia.
- ❑ Malah, jika terdapat undang-undang persekutuan atau negeri yang bercanggah dengan perlembagaan persekutuan, ia boleh diisytiharkan tidak sah oleh mahkamah.
- ❑ Badan kerajaan iaitu badan-badan kerajaan Perundangan, Kehakiman, Eksekutif serta Yang di-Pertuan Agong juga tertakluk kepada Perlembagaan Malaysia.

- ❑ Kenyataan ini adalah berdasarkan Perkara 4 (1) dalam Perlembagaan Persekutuan yang menegaskan bahawa Perlembagaan merupakan undang-undang utama persekutuan dan segala undang-undang yang bercanggah dengan perlembagaan akan terbatal setakat mana yang berlawanan.
- ❑ Malah, kuasa perundangan dan kehakiman mahkamah juga tertakluk kepada sekatan yang dikenakan oleh Perlembagaan Persekutuan.

SEJARAH PEMBENTUKAN PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN

1. UNDANG-UNDANG MELAYU

- Tanah Melayu telah memiliki bentuk undang-undang yang mantap seperti Hukum Kanun Melaka, Undang-Undang Laut Melaka, dan Prasasti Terengganu yang berhubung dengan jenayah, pentadbiran, dan urusan perniagaan.
- Perlembagaan bertulis yang paling awal dihasilkan di Tanah Melayu adalah pada tahun 1895, iaitu Undang-Undang Tubuh Negeri Johor diikuti dengan Perlembagaan Terengganu 1911.
- Perlembagaan bagi Negeri Johor sebagai contoh merupakan perlembagaan kerajaan Melayu yang lengkap.

Perlembagaan tersebut memperuntukkan bahawa:

1. Seorang raja hendaklah berbangsa Melayu, berdarah raja, seorang berketurunan raja-raja Johor, lelaki dan menganut agama Islam.
2. Malah menteri-menteri juga mesti berbangsa Melayu, rakyat sultan dan menganuti agama Islam.
3. Sementara itu, dalam perkara VII pula diperuntukkan bahawa agama negeri bagi negeri Johor ialah agama Islam.
4. Agama Islam hendaklah secara terus-menerus dan selamanya menjadi agama negeri Johor.
5. Peruntukan ini kekal termaktub dalam Undang-Undang Tubuh Negeri-Negeri yang beraja sehingga kini dan hal ini menunjukkan negeri-negeri di Tanah Melayu telah memiliki perlembagaan yang mantap dalam proses pemerintahan negeri masing-masing.

2. MALAYAN UNION

- British telah memperkenalkan perlembagaan Malayan Union. Perlembagaan ini menetapkan bahawa pentadbiran Malayan Union diketuai oleh Gabenor bagi memastikan penyelarasan dasar dan pentadbiran antara Tanah Melayu, Singapura, Brunei, Sabah dan Sarawak.
- Sultan-sultan cuma menjadi raja kehormat sahaja.
- Manakala, majlis yang membincangkan hal ehwal agama Islam akan dianggotai oleh sultan-sultan tetapi Gabenor yang menjadi pengerusinya.
- Perlembagaan Malayan Union juga cuba memberikan hak kerakyatan kepada golongan bukan Melayu menerusi prinsip jus soli yang bermaksud jika seseorang itu dilahirkan di Tanah Melayu selepas Malayan Union, seseorang itu berhak menerima kerakyatan dengan mudah.

- Dari segi pentadbiran, Gabenor memerintah bersama-sama dengan Majlis Penasihat sehingga dua badan tetap, iaitu Majlis Perundangan dan Majlis Mesyuarat Kerajaan dapat ditubuhkan.
- Setelah memperoleh bidang kuasa ke atas negeri-negeri Melayu, kerajaan British melalui Perintah Malayan Union dalam Majlis 1946 dan Arahan Diraja pada 27 Mac 1946, telah mengisytiharkan Malayan Union pada 1 April 1946.
- Hakikatnya, Malayan Union tidak dapat bertahan lama dan menjelang Februari 1948, ia telah dibubarkan kerana mendapat tentangan yang hebat daripada orang Melayu dengan cara tunjuk perasaan/rapat umum.
- Keberhasilan orang Melayu membubarkan Malayan Union memperlihatkan kejayaan orang Melayu mengembalikan semula kuasa dan martabat Raja-raja Melayu serta kedudukan istimewa orang Melayu dalam Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu.

FAKTOR PENENTANGAN TERHADAP MALAYAN UNION

01

Kuasa Raja-raja Melayu dilenyapkan dalam urusan pentadbiran negeri dan hanya berkuasa dalam hal ehwal agama Islam, adat istiadat Melayu dan mengetuai Majlis Penasihat Melayu.

02

Pemberian hak kerakyatan yang sama pada kaum-kaum lain melalui prinsip jus soli.

03

Hak sama rata kepada semua warganegara tanpa mengira bangsa iaitu penduduk peribumi tidak memiliki apa-apa keistimewaan.

04

Cara Harold MacMichael mendapatkan tandatangan Raja-raja Melayu yang menggunakan cara paksaan dan ugutan.

3. PERSEKUTUAN TANAH MELAYU 1948

- ✓ Ia menggantikan Malayan Union.
- ✓ Ia memperuntukkan kerajaan pusat berkuasa dalam semua perkara yang penting secara menyeluruh tetapi pada masa yang sama ia mengekalkan autonomi negeri-negeri serta menghormati kebesaran, martabat dan bidang kuasa Raja-raja dalam hal ehwal Islam dan adat istiadat Melayu.
- ✓ Persekutuan Tanah Melayu telah diisytiharkan pada 1 Februari 1948 di bawah Perintah Majlis Persekutuan Tanah Melayu 1948 meliputi sembilan negeri Melayu dan dua daripada tiga Negeri-negeri Selat, iaitu Pulau Pinang dan Melaka.
- ✓ Singapura terpisah sebagai sebuah Tanah Jajahan Mahkota di luar Persekutuan.

- ✓ Perlembagaan Persekutuan ini telah memenuhi kehendak pihak yang terlibat dalam pertikaian tentang idea penubuhan Malayan Union.
- ✓ Kedaulatan Raja-raja Melayu telah dikembalikan, begitu juga dengan kedudukan istimewa orang Melayu serta prinsip jus soli telah digugurkan.
- ✓ Pembentukan persekutuan merupakan satu kejayaan kepada orang Melayu kerana mengiktiraf kedaulatan dan hak negeri-negeri yang dahulunya telah dihapuskan dalam Malayan Union.
- ✓ Seterusnya, Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1948 telah menjadi asas bagi Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957.

4. KEMERDEKAAN MERINTIS KERJASAMA ANTARA ETNIK

- Kerjasama di antara etnik Melayu dan bukan Melayu dapat dibuktikan melalui Pilihanraya Umum 1955 yang memperlihatkan Parti Perikatan yang diterajui oleh UMNO telah mengamalkan perkongsian kuasa melalui pembahagian kerusi dalam pilihanraya ini.
- Pilihanraya Umum 1955 telah membuktikan penolakan sikap perkauman dalam kalangan orang Melayu, kerana sekiranya orang Melayu mengamalkan sikap perkauman, sudah tentu mereka hanya menubuhkan kerajaan Melayu dan menggubal satu perlembagaan untuk Tanah Melayu yang merdeka bagi menjamin kekuasaan orang Melayu dengan cara yang berterusan

- ✓ Parti Perikatan merupakan kerjasama erat antara tiga kaum terbesar iaitu Melayu, Cina, dan India melalui UMNO, MCA, dan MIC.
- ✓ Mereka telah menubuhkan Jawatankuasa Kerja Majlis Sementara Perikatan untuk menghadapi Pilihan Persekutuan 1955 untuk berbincang berkenaan pembahagian kerusi dan kedudukan calon mengikut parti.
- ✓ Orang Melayu merupakan pengundi terbesar, namun UMNO telah memperuntukkan 15 kerusi untuk MCA dan 2 kerusi untuk MIC.
- ✓ Barisan kepimpinan UMNO telah menggesa orang Melayu agar membuang sifat perkauman dan bersedia bertolak ansur demi mencapai kemerdekaan.

- Ini mendorong kemenangan Parti Perikatan memenangi 51 kerusi daripada 52 kerusi yang dipertandingkan.
- Kemenangan Parti Perikatan ini telah membuka jalan penubuhan satu jemaah menteri dan Tunku Abdul Rahman selaku Yang Dipertua UMNO dan Pengerusi Parti Perikatan telah dilantik sebagai Ketua Menteri Tanah Melayu yang pertama dan turut menyandang jawatan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri
- Beliau dibantu 10 menteri lain iaitu 6 orang dari UMNO, 3 dari MCA, dan seorang dari MIC.
- Pemilihan wakil tiga etnik terbesar ini dalam kabinet menunjukkan satu kerjasama yang baik serta memberi keseimbangan etnik dalam usaha ke arah kemerdekaan yang sebenar.

5. SURUHANJAYA REID

- ❖ Ia dinamakan Suruhanjaya Reid bersempena nama pengerusinya Reid Lord dari Britain.
- ❖ Dibentuk pada Mac 1956 bagi menggubal Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu yang memegang asas pemerintahan demokrasi berparlimen.
- ❖ Pengerusinya iaitu Reid Lord dari Britain manakala ahlinya ialah Sir Ivor Jennings juga dari Britain, Sir William Mckell dari Australia, B. Malik dari India dan Hakim Abdul Malik dari Pakistan.
- ❖ Keahlian Suruhanjaya ini telah dipersetujui oleh Parti Perikatan dengan anggota Suruhanjaya telah dipilih oleh Penjajah British tanpa melibatkan rakyat Tanah Melayu bertujuan untuk menentukan dan bertanggungjawab merangka perlembagaan yang lebih telus.

Suruhanjaya ini disarankan menggubal perlembagaan dengan menepati faktor berikut:

1

Pembentukan sebuah persekutuan dengan kerajaan pusat yang kuat.

2

Pemeliharaan kedudukan, keistimewaan, kehormatan dan hak Raja-raja Melayu.

3

Pewujudan jawatan ketua negara yang bergelar Yang di-Pertuan Agong.

4

Pemeliharaan hak-hak istimewa orang Melayu serta hak-hak yang sah milik kaum-kaum lain.

5

Pembentukan sebuah sistem kewarganegaraan yang seragam untuk seluruh Persekutuan Tanah Melayu.

Objektif Suruhanjaya Reid:

- i. Mestilah ada peluang sepenuhnya untuk pertumbuhan sebuah negara yang bersatu padu, bebas dan demokratik.
- ii. Mestilah ada kemudahan lengkap untuk membangunkan sumber negara dan mengekalkan serta meningkatkan taraf hidup rakyat.

- ❖ Suruhanjaya Reid telah berusaha mendapatkan pandangan pelbagai pihak dalam usaha menggubal perlembagaan.
- ❖ Suruhanjaya ini menerima 131 memorandum bertulis dari pelbagai pihak seperti parti-parti politik, raja-raja Melayu, persatuan-persatuan dan orang perseorangan.
- ❖ Memorandum yang diterima telah digunakan untuk merangka Perlembagaan Tanah Melayu bagi memastikan kelancaran sistem pentadbiran.
- ❖ Memorandum paling penting yang digunakan oleh Suruhanjaya ini ialah memorandum dari Parti Perikatan yang menggambarkan sikap tolak ansur yang dicapai 3 kaum terbesar untuk membentuk sistem pemerintahan Tanah Melayu.
- ❖ Pakatan ini dikenali sebagai Pakatan Murni iaitu tolak ansur berkaitan hal kerakyatan, agama Islam, bahasa Melayu, kedudukan istimewa orang Melayu dan Bumiputera serta kedudukan Raja-raja Melayu.

6. PENGISYTIHARAN PERLEMBAGAAN

- ❑ Satu jawatankuasa telah ditubuhkan yang dianggotai Parti Perikatan, Raja-raja Melayu dan Penjajah British meneliti cadangan Suruhanjaya Reid yang seterusnya menyediakan Kertas Putih.
- ❑ Laporan ini telah mengumpulkan semua semakan serta penelitian terhadap laporan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya Reid.
- ❑ Kertas Putih yang mengandungi beberapa pindaan tersebut telah diserahkan kepada Ratu British dan Raja-raja Melayu pada bulan Februari 1957.

- ❑ Satu jawatankuasa kerja telah ditubuhkan yang dianggotai oleh MacGillivray berserta wakil dari Perikatan iaitu Tunku Abdul Rahman (UMNO),
- ❑ Datuk Abdul Razak (UMNO), Ong Yoke Lin (MCA) dan V.T Sambathan (MIC) manakala, ahli lain wakil Raja-raja Melayu ialah Mustapha Albakri (Penyimpan Mohor Besar Raja-raja), Shamsudin Nain, Tunku Ismail Tunku Yahya dan Neil Lawson.
- ❑ Manakala, ahli lain ialah Ketua Setiausaha Kerajaan, Sir David Watherston, Peguam Negara, T.V.A Brodie dan E.O Laird (Setiausaha).
- ❑ Seterusnya Draf Perlembagaan Persekutuan diisytiharkan sebagai Perlembagaan Persekutuan.

KANDUNGAN PERLEMBAGAAN

- Perjumpaan yang diadakan untuk mewujudkan draf perlembagaan adalah sebanyak 18 kali di Kuala Lumpur dan 13 kali di tempat lain.
- Draf terakhir perlembagaan disemak selama dua hari dan tidak ada perbahasan mengenainya dibuat dalam Majlis Undangan Persekutuan.
- Apabila Malaysia dalam peringkat rancangan, Suruhanjaya Cobold telah mengesyorkan supaya Perlembagaan Tanah Melayu dijadikan asas tetapi beberapa panduan perlu dibuat untuk disesuaikan dengan kemasukan Singapura, Sarawak dan Sabah.

- Bagi menyelesaikan masalah ini, Jawatankuasa Antara Kerajaan (IGC) dibentuk mengandungi jawatankuasa kecil perlembagaan, kewangan, perundangan, perkhidmatan awam dan pengurusan jabatan.
- Apabila pindaan dibuat, ia tidak hanya berkait dengan kedudukan negeri Borneo sahaja tetapi dibuat melibatkan negeri lain.

Perlembagaan Malaysia dibahagikan kepada beberapa susunan perkara, iaitu:

BAHAGIAN 1: mempunyai empat perkara (a) nama negeri dan persekutuan (b) kemasukan wilayah baru dalam persekutuan (c) agama persekutuan dan (d) undang-undang persekutuan.

BAHAGIAN 2: kebebasan hak asasi

BAHAGIAN 3: mempunyai tiga bab tentang kewarganegaraan secara kuatkuasa undang-undang dan pendaftaran (perkara 14-22 walaupun ada yang dimansuhkan)

BAHAGIAN 4: persekutuan mengandungi Bab 1. Ketua Negara, Bab 2. Majlis raja-raja, Bab 3. pemerintah, Bab 4. Badan perundangan persekutuan.

BAHAGIAN 5: negeri-negeri (raja, gabenor, jaminan persekutuan dan dewan negeri)

BAHAGIAN 6: perhubungan antara persekutuan dan negeri

BAHAGIAN 7: peruntukan kewangan

BAHAGIAN 8: pilihanraya

BAHAGIAN 9: kehakiman

BAHAGIAN 10: perkhidmatan awam

BAHAGIAN 11: kuasa darurat

BAHAGIAN 12: am dan pelbagai meliputi bahasa kebangsaan, ibu kota persekutuan dan perizaban kouta mengenai perkhidmatan, permit dan sebagainya untuk orang Melayu.

BAHAGIAN 12A: perlindungan tambahan kepada negeri Borneo

BAHAGIAN 13: peruntukan sementara dan perkara berkaitan dengan pewarisan harta, perjanjian antarabangsa dan sebagainya.

BAHAGIAN 14: perkecualian bagi kedudukan raja.

HUBUNGAN PERSEKUTUAN & NEGERI: ISU FEDERALISME

- Malaysia adalah negara tunggal di Asia Tenggara yang mempunyai sistem politik persekutuan.
- Dalam perlembagaan Persekutuan, kuasa kerajaan negeri dalam senarai negeri manakala satu lagi senarai iaitu senarai bersama.
- Senarai kuasa persekutuan ialah dalam Bahagian 4, senarai kuasa negeri pada Bahagian 5 dan senarai pusat dan negeri pada Bahagian 6.
- Perlembagaan telah meletakkan kuasa pusat lebih kuat daripada kuasa negeri, dalam soal kewangan misalnya negeri biasanya bergantung kepada geran kerajaan pusat.

- Negeri yang lebih maju dan banyak sumber asli biasanya mendapat geran yang lebih.
- Dari segi politik, negeri-negeri tidak mempunyai kuasa yang kuat ke atas persekutuan kerana kuasa tertentu seperti hal ehwal luar dan pertahanan dikuasai oleh Pusat.
- Oleh itu, walaupun negeri dikuasai oleh pembangkang, krisis atau konflik tidak membolehkannya sampai ke peringkat keluar dari persekutuan kecuali sekiranya dikehendaki oleh majoriti anggota parlimen seperti yang berlaku ke atas Singapura ekoran timbulnya konflik mengenai pasaran bersama, pembahagian hasil, cukai import, dan konflik antara PAP-Perikatan dari segi undang-undang.

- PERKARA 4 (11) menyebutkan perlembagaan persekutuan sebagai undang-undang utama persekutuan manakala PERKARA 75 menyebutkan undang-undang negeri, jika berlawanan dengan persekutuan akan terbatal.
- Selain daripada itu, Yang di-Pertuan Agong juga mempunyai kuasa mengisytiharkan darurat sekiranya terdapat kuasa negeri yang mungkin menentang kuasa pusat dan dianggap mewujudkan keadaan tidak tenteram.

Senarai Kuasa Pusat dan Negeri

NO.	PERSEKUTUAN	NEGERI	BERSAMA
1	Hal ehwal luar negeri	Undang-undang Islam	Kebajikan sosial
2	Pertahanan	Tanah	Biasiswa
3	Keselamatan dalam negeri	Pertanian dan perhutanan	Taman Negara
4	Pentadbiran keadilan	Kerajaan tempatan	Perancangan Bandar dan Negara
5	Kerakyatan Negara	Perkhidmatan tempatan	Penjagaan haiwan
6	Pilihanraya Negara	Kerajaan negeri	Kesihatan dan kebersihan awam
7	Kewangan	Hari cuti negeri	Parit dan tali air

NO.	PERSEKUTUAN	NEGERI	BERSAMA
8	Perniagaan, perdagangan dan perusahaan	Undang-undang negeri dan lain-lain	Pemulihan
9	Perkapalan, pelayaran dan perikanan	Kastam tempatan	Perkapalan
10	Perhubungan dan pengangkutan	Pelabuhan	Air dan elektrik
11	Kerja raya dan tenaga pusat	Jabatan ukur tanah	Derma
12	Jabatan ukur, penyelidikan dan lain-lain	Perpustakaan, muzium dan lain-lain	Hiburan awam
13	Pelajaran	-	-
14	Kesihatan	-	-

NO.	PERSEKUTUAN	NEGERI	BERSAMA
15	Keselamatan, buruh dan sosial	-	-
16	Orang asli (kebajikan)	-	-
17	Hal-hal lain termasuk cuti kebangsaan, akhbar dan penapisan, amanah, kemajuan, syarikat kerjasama dll.	-	-

- Kemasukan Sabah dan Sarawak ke dalam Persekutuan Malaysia melibatkan hubungan antara persekutuan dan negeri.
- Dibandingkan dengan negeri-negeri asal dalam persekutuan, kedua negeri ini mempunyai kuasa autonomi yang lebih dalam beberapa perkara.
- Perkara-perkara yang terlibat ialah senarai perundangan (Jadual 9).
- Dari segi imigrasi, negeri Borneo berhak mengenakan sekatan tertentu, hal ehwal tanah (kuasa pusat berhak ke atas negeri untuk tujuan persekutuan tetapi tidak di Borneo), tanah rizab Melayu (di Borneo tanah rizab bumiputera), majlis tanah Negara (negeri Borneo tidak perlu mematuhi keputusan MTN begitu juga Majlis Negara bagi kerajaan tempatan), rancangan pembangunan (tidak boleh dilaksanakan tanpa persetujuan Yang di-Pertuan Negeri).

- Perkara-perkara lain ialah berkaitan dengan agama rasmi (agama rasmi Negara ialah Islam tetapi tidak di Borneo), Kehakiman (Borneo mempunyai hakim tingginya sendiri), bahasa kebangsaan (Bahasa Inggeris digunakan selama 10 tahun selepas kemasukan ke dalam persekutuan) dan kedudukan bumiputera (sama seperti perkara 153 bagi kedudukan orang Melayu di semenanjung).
- Bagaimanapun, dalam hal pindaan perlembagaan Yang di-Pertuan Agong tetap berkuasa di semua negeri dan begitu juga perkhidmatan awam persekutuan.

FUNGSI PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN

1

Mengelakkan penyalahgunaan kuasa oleh mana-mana pihak serta menjamin keadilan, kesepakatan dan kepentingan bersama antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri.

2

Menjamin keutuhan dan kedaulatan negara kerana dengan adanya perlembagaan negara, rakyat dapat berpegang kepada satu undang-undang yang diamalkan dan dihormati bersama untuk memastikan kewujudan sebuah negara yang berdaulat.

3

Memberikan jaminan terhadap hak asasi dan kebebasan rakyat dan keadilan sosial untuk semua kaum di negara ini, apabila rakyat mendapat jaminan undang-undang bahawa tidak ada unsur-unsur diskriminasi dalam kalangan mereka.

4

Menjamin kestabilan negara walaupun pada dasarnya perlembagaan boleh dipinda, namun ia tidak boleh dilakukan dengan sewenang-wenangnya.

5

Mengekalkan keamanan dalam negara serta memastikan bahawa sebarang perubahan pucuk pimpinan yang berlaku selepas proses pilihanraya tidak akan menyebabkan sebarang kesan ke atas negara mahupun corak pemerintahan.

ETOS NASIONAL DALAM PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN

- ❑ Definisi etos: sifat ciri sesuatu bangsa, budaya, era, yang benar-benar mencerminkan aspirasi, falsafah masyarakat dan negara kita.
- ❑ Justeru, unsur-unsur tradisi dalam Perlembagaan Persekutuan menjadi unsur penting yang dapat menjelaskan tentang keunikan, mencerminkan aspirasi serta falsafah masyarakat negara kita yang berbilang etnik dan berlainan agama dan kepercayaan.
- ❑ Unsur-unsur tradisi dalam konteks perlembagaan membawa maksud sistem tradisi merujuk kepada sistem yang wujud sebelum kedatangan zaman moden, iaitu sebuah sistem yang kesahannya bergantung kepada agama dan nilai-nilai asal lainnya.

- ❑ Unsur-unsur tradisi telah wujud dalam kerajaan awal di Tanah Melayu sebelum kewujudan Perlembagaan Persekutuan 1957.
- ❑ Hakikatnya, unsur-unsur tradisi ini memainkan peranan menstabilkan sistem politik negara.
- ❑ Malah, laporan yang dibuat oleh Suruhanjaya Reid menekankan betapa pentingnya perlembagaan turut memberi penekanan terhadap faktor-faktor sejarah, tradisi, ekonomi dan sosial yang wujud sebelum tahun 1957.
- ❑ Kepentingan unsur-unsur tradisi ini dilindungi dan dianggap sensitif serta dilarang menjadikan isu perbincangan awam.
- ❑ Justeru, rakyat Malaysia beranggapan bahawa, unsur-unsur ini penting kerana perkara ini menjadi identiti dan mengekalkan kestabilan negara.

- ❑ Unsur-unsur tradisi ini menjadi etos nasional serta menjadi syarat kepada permuafakatan etnik Melayu dan bukan Melayu yang membawa maksud bahawa hak istimewa orang Melayu, Islam sebagai agama persekutuan dan bahasa Melayu diterima sebagai bahasa kebangsaan.
- ❑ Hal ini menjadi syarat pemberian hak kewarganegaraan kepada etnik bukan Melayu untuk menjadi seorang warganegara.
- ❑ Oleh itu, keadaan ini menunjukkan pemimpin pada zaman kemerdekaan telah menemui satu formula untuk menyelesaikan isu perlembagaan tanpa mewujudkan konflik etnik.

4 PERKARA PENTING DI DALAM PERLEMBAGAAN

Pemerintahan
beraja

Agama Islam

Bahasa Melayu

Kedudukan
istimewa orang
Melayu

I. RAJA BERPERLEMBAGAAN

- Setelah Tanah Melayu mencapai kemerdekaan 1957 pemerintahan beraja disesuaikan dengan konsep demokrasi berparlimen dan Raja Berpelembagaan.
- Raja Berperlembagaan bermaksud raja-raja menerima nasihat dari menteri-menteri iaitu di peringkat pusat Yang di-Pertuan Agong melaksanakan tugas dengan nasihat kabinet manakala raja atau sultan di peringkat negeri melaksanakan tugas dengan nasihat Majlis Mesyuarat Kerajaan. Hakikatnya,
- Yang di-Pertuan Agong bagi Malaysia dipilih dari sembilan raja-raja Negeri Melayu berdasarkan konsep Raja Berperlembagaan yang merupakan pemerintah persekutuan dan Ketua Angkatan Tentera Persekutuan.

- Perlembagaan Malaysia melindungi institusi beraja ini melalui Perkara 38 (4) yang memperuntukkan tiada pindaan boleh dibuat terhadap peruntukan berhubung dengan Majlis Raja-raja, susunan keutamaan dan hak-hak mereka untuk warisan negeri masing-masing tanpa persetujuan Majlis Raja-raja.
- Tidak ada undang-undang yang boleh menyentuh keistimewaan, kedudukan, kemuliaan dan kebesaran raja-raja tanpa persetujuan Majlis Raja-raja.
- Keadaan ini menunjukkan bahawa Perlembagaan Malaysia memelihara kedudukan Raja Berperlembagaan kerana Yang di-Pertuan Agong merupakan lambang perpaduan rakyat Malaysia.
- Etnik Melayu, Cina, India, bumiputera Sabah dan Sarawak serta bangsa-bangsa lain mesti percaya bahawa baginda sebagai pemelihara kepentingan dan etnik.
- Telah menjadi tanggungjawab dan amanah Yang di-Pertuan Agong untuk memelihara kedudukan istimewa orang Melayu dan bumiputera Sabah dan Sarawak serta kepentingan sah kaum lain.

- Raja Berperlembagaan bertanggungjawab menjaga agama Islam serta sebarang pindaan yang ingin dibuat terhadap agama Islam perlu mendapat persetujuan majlis raja-raja Melayu.
- Malah, Yang di-Pertuan Agong juga merupakan lambang keadilan dan kesaksamaan kerana baginda yang melantik semua hakim Mahkamah Persekutuan dan Mahkamah Tinggi atas nasihat Perdana Menteri setelah berunding dengan Majlis Raja-raja.
- Seterusnya, pelantikan juruaudit Negara, pengerusi dan ahli-ahli Suruhanjaya Pilihanraya dan Suruhanjaya Perkhidmatan Pelajaran.
- Jawatan-jawatan ini penting dalam menjaga hak rakyat dengan sikap berkecuali iaitu tidak memihak kepada individu mahupun kerajaan sendiri.
- Baginda juga boleh dianggap sebagai tonggak kehormatan kerana baginda diberi kuasa untuk mengurniakan penghormatan, pingat dan bintang kepada pihak berkenaan yang telah memberikan khidmat cemerlang kepada negara tanpa mengira batasan etnik.

2. AGAMA ISLAM

- ✓ Agama Islam dalam perlembagaan terkandung dalam Perkara 3 dan sewajarnya dibaca bersama-sama dengan Perkara 12, 121, 150 dan kedudukan Yang di-Pertuan Agong dalam hal ehwal agama Islam.
- ✓ Keadaan ini menunjukkan bahawa Agama Islam mempunyai kedudukan istimewa.
- ✓ Walau bagaimanapun, agama-agama lain tetap diberi perlindungan dan boleh diamalkan.
- ✓ Perlembagaan Persekutuan telah mengiktiraf Malaysia sebagai sebuah negara Islam dan agama Islam berada di bawah bidang kuasa kerajaan negeri, kebebasan beragama dan undang-undang yang menghalang penyebaran mana-mana kepercayaan dalam kalangan orang Islam.
- ✓ Perlembagaan telah menjamin keistimewaan agama Islam.

JAMINAN KEISTIMEWAAN AGAMA ISLAM DI DALAM PERLEMBAGAAN MALAYSIA

1

Perkara 160 memberi definisi Melayu sebagai seorang beragama Islam, lazim bercakap bahasa Melayu dan menurut adat istiadat Melayu. Oleh itu, Melayu dan Islam ialah unsur yang saling berkait dan tidak boleh dipisahkan.

2

Yang di-Pertuan Agong dilantik dalam kalangan raja di negeri-negeri Melayu dan dalam setiap perlembagaan negeri mensyaratkan seorang raja mesti berbangsa Melayu, beragama Islam dan keturunan raja.

3

Yang di-Pertuan Agong semasa sumpah memegang jawatan baginda mengangkat sumpah dengan didahului oleh lafaz Wallahi, Wabillahi, Watallahi yang merupakan lafaz sumpah yang dikehendaki dalam agama Islam. Sumpah ini dikaitkan dengan janji baginda untuk memelihara kesucian dan kemuliaan agama Islam.

4

Yang di-Pertuan Agong mengikut peruntukan Perkara 3 (3) ialah ketua agama Islam di negeri Melaka, Pulau Pinang, Sabah, Sarawak dan juga Wilayah Persekutuan yang tidak mempunyai raja.

5

Raja dan sultan di negeri-negeri yang beraja ialah ketua agama Islam bagi negeri masing-masing yang menjalankan tugas sebagai ketua agama Islam, mereka mempunyai budi bicara dan tidak terikat dengan nasihat Majlis Mesyuarat Negeri (EXCO).

6

Menjadi tanggungjawab Yang di-Pertuan Agong untuk melindungi hak istimewa orang Melayu seperti yang termaktub dalam Perkara 153 Perlembagaan Persekutuan. Oleh kerana Melayu dan Islam ialah dua entiti yang tidak boleh dipisahkan, maka tugas menjaga hak-hak istimewa orang Melayu juga termasuk menjaga dan melindungi agama Islam.

7

Walaupun dalam keadaan darurat, kedudukan agama Islam tidak boleh dipinda dan perkara ini kekal terjamin.

8

Sah bagi kerajaan, sama ada kerajaan pusat atau negeri memperuntukkan sejumlah wang bagi pembangunan Islam di Malaysia.

9

Peruntukan Islam terjamin dalam keadaan mana sekalipun kerana untuk memindanya memerlukan sokongan majoriti ahli parlimen dan perkenan Yang di-Pertuan Agong.

10

Undang-undang negeri boleh menyekat apa-apa penyebaran dalam kalangan orang Islam mengenai agama selain daripada Islam.

11

Bidang kuasa Mahkamah Syariah terpisah daripada Mahkamah Sivil yang menunjukkan pengiktirafan kepada Mahkamah Syariah.

3. BAHASA MELAYU

- Bahasa Melayu telah diperuntukkan sebagai bahasa kebangsaan yang diguna pakai dalam berkomunikasi atau disebut sebagai bahasa pertuturan.
- Pernyataan ini telah dibincangkan dalam perlembagaan melalui Perkara 152.
- Walau bagaimanapun, bahasa-bahasa lain tetap dilindungi dan perlembagaan telah memperuntukkan bahawa tiada sesiapa pun yang boleh dilarang atau ditahan sekiranya mempelajari atau mengajar bahasa lain.
- Peruntukan menjadikan Bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi negara adalah bertujuan untuk menyatu padukan rakyat pelbagai etnik yang terdapat di Malaysia.

- Hasil persetujuan dalam perlembagaan, bahasa Melayu diangkat sebagai bahasa kebangsaan seperti yang termaktub dalam perkara 152 Perlembagaan Persekutuan.
- Bahasa Melayu mendapat keistimewaan dalam perlembagaan melalui Peruntukan Perkara 150 (6A) iaitu walaupun dalam keadaan darurat Bahasa Melayu tetap dilindungi martabatnya sebagai bahasa kebangsaan.
- Seterusnya, perkara 10(4) pula menegaskan lagi kedaulatan Bahasa Melayu apabila isu kedaulatannya dianggap sebagai perkara sensitif yang dilarang untuk dibahaskan secara terbuka demi memelihara ketenteraman awam dan menjaga keselamatan.

- Tambahan lagi, sebarang rombakan tentang kedudukan Bahasa Melayu mesti mendapat sokongan 2/3 dewan dan perkenan Majlis Raja-raja yang termaktub dalam perkara 159 (5) yang bertujuan mengukuhkan dan memelihara martabat Bahasa Melayu.
- Akta Bahasa Kebangsaan melalui Seksyen 4 pula menegaskan kedudukan Bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi kerajaan Persekutuan dan kerajaan negeri kecuali bagi tujuan-tujuan hubungan diplomatik dan latihan untuk pakar asing.
- Justeru, Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan serta keadilan tidak meminggirkan bahasa etnik lain untuk diamalkan bertujuan menyatupadukan pelbagai etnik melalui penggunaan satu bahasa yang sama sebagai bahasa perantaraan bagi memupuk semangat kerjasama dan mencetuskan suasana harmoni di Malaysia.

4. KEDUDUKAN ISTIMEWA ORANG MELAYU

- ❖ Peruntukan bagi hak keistimewaan orang Melayu dalam perlembagaan bukan sahaja setakat dalam Perkara 153, tetapi juga terangkum dalam Perkara 8(5e), Perkara 89 dan 90 dan Jadual 13.
- ❖ Jika merujuk takrif Melayu, sangat luas dan dalam pengertian sejarah dan sosiobudaya, Melayu ialah mereka yang mendiami kepulauan Melayu yang terdapat pelbagai suku bangsa, bahasa dan loghat, namun ahli-ahli bahasa dan budaya menganggap Melayu sebagai satu kumpulan yang sama, iaitu keturunan Melayu.

- ❖ Jika merujuk kepada Perlembagaan Persekutuan, orang Melayu ditakrifkan dalam Perkara 160 (2) sebagai seseorang yang menganut agama Islam, lazimnya bercakap dalam bahasa Melayu, menurut adat istiadat Melayu, dan:
 - i. Lahir sebelum Hari Merdeka di Persekutuan atau di Singapura atau ibu atau bapanya telah lahir di Persekutuan atau di Singapura atau pada Hari Merdeka itu ia adalah berdomisil di Persekutuan atau di Singapura atau
 - ii. Ia adalah keturunan seseorang yang tersebut.

Terdapat beberapa perkara yang boleh dibincangkan dalam peruntukan tersebut:

- i. Untuk menjadi seorang Melayu bagi maksud perlembagaan tidaklah semestinya seseorang itu berketurunan Melayu. Umpamanya, seorang Arab atau India boleh dianggap sebagai Melayu sekiranya ia menganut agama Islam, menjadi kelazimannya bertutur dalam bahasa Melayu dan mengamalkan adat Melayu. Sebaliknya, walaupun dia seorang Melayu jati daripada keturunan Melayu sekalipun, bagi maksud perlembagaan ia bukan Melayu jika bukan beragama Islam.
- ii. Untuk menjadi seorang Melayu bagi maksud perlembagaan, seseorang mestilah mempunyai sedikit sebanyak hubungan dengan Persekutuan Tanah Melayu atau Singapura. Oleh itu, seorang Indonesia yang menganut Islam, kebiasaannya bertutur dalam bahasa Melayu dan mengamalkan adat Melayu, bukanlah seorang Melayu bagi maksud perlembagaan jika dia dilahirkan sebelum Hari Merdeka di Persekutuan atau Singapura atau dia keturunan seseorang yang tersebut.

PERUNTUKAN ORANG MELAYU DALAM PERKARA 153

- Perkara ini menjelaskan bahawa adalah menjadi tanggungjawab Yang di-Pertuan Agong untuk menjamin kedudukan istimewa orang Melayu dan juga melindungi hak kaum lain.
- Yang di-Pertuan Agong atas nasihat kerajaan boleh memberi peruntukan kepada orang Melayu beberapa bahagian yang difikirkan patut dalam perkara-perkara berikut:

1

Menentukan suatu kadar bilangan jawatan dalam perkhidmatan awam.

2

Menentukan kadar perizaban permit dan lesen bagi menjalankan sebarang perniagaan atau pekerjaan.

3

Menentukan kadar perizaban dalam biasiswa, bantuan dan keistimewaan pelajaran dan latihan atau kemudahan khas yang diberikan atau diadakan oleh kerajaan.

- Perkara 89, yang menyentuh tentang tanah rizab Melayu seperti berikut:

01

Tanah Rizab Melayu terus menjadi tanah rizab Melayu selepas merdeka.

02

Mana-mana tanah yang bukan tanah rizab Melayu boleh diisytiharkan sebagai tanah rizab Melayu mengikut undang-undang.

03

Kerajaan negeri boleh mengambil tanah untuk menempatkan orang Melayu dan bukan Melayu.

04

Jika tanah tersebut telah dimiliki oleh orang bukan Melayu, maka tanah rizab Melayu tidak boleh diisytiharkan.

- ❖ Perkara 90 pula menyentuh mengenai pengecualian undang-undang yang ada berkenaan tanah adat di Negeri Sembilan dan Melaka serta undang-undang yang ada di Terengganu mengenai tanah pegangan orang Melayu.
- ❖ Perkara 8 (5) (f) pula menjelaskan bahawa kemasukan untuk perkhidmatan Rejimen Askar Melayu di-Raja hanya diperuntukkan kepada orang Melayu. Namun, kemasukan ke rejimen tentera yang lain adalah terbuka kepada semua etnik di Malaysia dan tiada sekatan dikenakan.

PRINSIP-PRINSIP YANG PERLU DIPATUHI SEBELUM PENENTUAN ATAU PENYEMAKAN SEMULA SEMPADAN PILIHANRAYA DIBUAT

01

Sebuah kawasan hendaklah jangan melintasi sempadan negeri dan dipertimbangkan kesukaran yang akan timbul jika kawasan dewan undangan negeri meliputi Dewan Rakyat.

02

Perlunya dipertimbangkan segala kemudahan yang ada dalam berkenaan bagi pendaftaran pengundi.

03

Ditetapkan juga bahawa jumlah pengundi bagi tiap-tiap kawasan pilihanraya hendaklah sama. Namun, perlembagaan juga menetapkan bahawa kawasan luar bandar hanya separuh daripada jumlah pengundi bagi sesebuah kawasan pilihanraya di bandar diperlukan.

PENGHAYATAN NILAI

1

Menghayati sejarah
Perlembagaan
Persekutuan sebagai
perundangan tertinggi
negara.

2

Memahami definisi dan konsep
Perlembagaan Persekutuan
agar lebih menghargai
kewujudan dan kepentingan
perlembagaan sebagai agen
penyatuan.

3

Menghormati dan menjunjung
tinggi perjanjian kontrak sosial
yang telah dipersetujui agar
keharmonian kaum dapat
dikekalkan dalam konteks
negara maju dengan acuan
sendiri.

4

Memahami sejarah dan kandungan
perlembagaan supaya sikap bertolak ansur dan
bekerjasama dapat dikekalkan demi kemajuan
dan keharmonian hidup bermasyarakat dalam
konteks negara berbilang kaum.

5

Berbangga menjadi bangsa Malaysia yang
menghayati etos nasional yang terdapat
dalam Perlembagaan Persekutuan dan
berusaha mempertahankannya.

KESIMPULAN

- ✓ Setiap individu haruslah mengenang kembali sejarah negara kita sebelum cuba untuk mempertikaikan perjanjian yang telah dipersetujui oleh nenek moyang kita yang terdahulu.
- ✓ Oleh itu, dengan memahami sejarah, maka kita akan dapat lebih bertolak ansur serta menerima perlembagaan tersebut dengan hati yang terbuka.
- ✓ Keadaan ini akan dapat mengekalkan keamanan dan kestabilan dalam negara Malaysia yang kita cintai.
- ✓ Kita perlu mengenali negara sendiri, melihat perubahan sedang berlaku dan menilai pencapaian negara yang rakyatnya mendapat manfaat untuk dikongsi bersama dengan menjadikan Perlembagaan Persekutuan sebagai etos nasional iaitu sifat ciri bangsa Malaysia.

“Perlembagaan ibarat batangnya yang teguh tegap itu mengandungi seluruh peruntukan dan perkara di dalamnya. Tetapi batang pohon itu dikukuhkan juga oleh dua kekuatan lain, yakni pembuluh kayu dan dapat kita samakan dengan Penerimaan dan teras kayu yang boleh kita ertikan dengan Keadilan Sosial.”

—WAN MOHD NOR WAN DAUD

TERIMA KASIH